

ÖSTERMÅLMSTORG

Sammanställning av dialog med allmänheten
8-15 februari 2022

Inledning

Ett informationsmöte med dialog om förnyelse av Östermalmstorg har ägt rum 8 februari 2022. Dialogen utfördes på plats 8 februari 2022 på Östermalmstorg och digitalt via en webbenkät på stadens webbsida vaxer.stockholm/projekt/ostermalmstorg-rustas-upp, 8-15 februari 2022.

I frågeformuläret förekom dels flersvarsfrågor med svarsalternativ, dels frågor där medborgarna fick möjlighet att svara med fritext. Denna sammanställning redovisar de synpunkter som inkom när trafikkontoret och representanter från Karavan landskapsarkitekter presenterade det förslag på förnyelse av Östermalmstorg som Trafiknämnden fattade inriktningsbeslut om 2021-12-16.

Metod

Sammanställningen redovisar inkomna svar för både frågorna med flervalsalternativ och fritextfrågorna. Det inkom många olika synpunkter och önskemål i frisvarsfrågorna och alla frisvar har gått igenom och bearbetats. I sammanställningen redovisas de vanligast förekommande.

På frisvarsfrågorna varierar antalet inkomna synpunkter väldigt mellan de olika svaren. Somliga har endast lämnat en synpunkt medan andra har lämnat flera synpunkter i sitt svar. I sammanställningen av frisvarsfrågorna kan därför det totala antalet synpunkter som redovisas överstiga antalet frisvar som inkommit.

Eftersom antalet synpunkter som registrerats överstiger antalet unika svarande kan man inte genom att addera två av staplarna i diagrammen räkna ut hur många av de svarande som tyckte antingen A eller B. Flera svarande kan i själva verket ha svarat att de tycker både A och B.

Totalt fanns det fem stycken frisvarsfrågor i enkäten. Tre renodlade frisvarsfrågor, en fråga där frisvar fanns som ett alternativ bland flera i en flervalsfråga, samt en fråga där man ombads motivera varför man ville ha vatten på torget.

I nedanstående material har vi valt att inte ta med sammanställningen om varför man önskar ha vatten på torget eftersom det saknades motsvarande möjlighet att motivera varför man inte önskade ha vatten på torget.

Resultat

Östermalmstorg engagerar och många uttrycker starka synpunkter och har tydliga idéer om hur man vill se torget gestaltas. Lika tydligt är det att synpunkterna går isär och att det finns många uppfattningar om vad Östermalmstorg bör vara och innehålla.

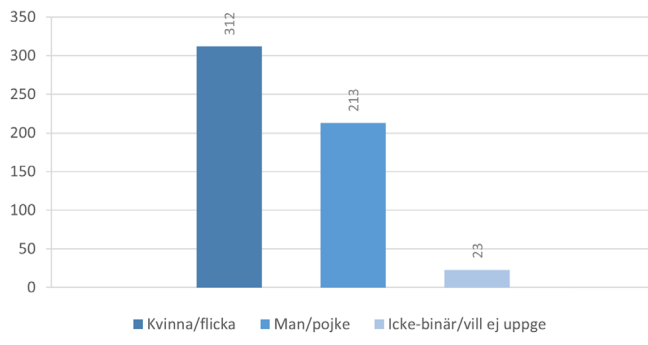
Totalt har 554 personer deltagit i dialogen, varav 15 personer lämnat sina synpunkter på plats och resterande har använt webbenkäten. Totalt inkom 1356 frisvar fördelat på de fem frågorna i enkäten med frisvarsalternativ.

Många synpunkter återkommer under flera av frisvarsfrågorna och i vissa fall saknar frisvaren koppling till den aktuella frågeställningen. I många fall uttrycker sannolikt en enskild medborgare samma synpunkt under flera frisvarsfrågor i formuläret. Att summera önskemål om till exempel sittplatser eller återanvändning av befintliga granithällar från flera frisvarsfrågor kan därför ge en missvisande bild av hur vanliga de synpunkterna varit.

Deltagare

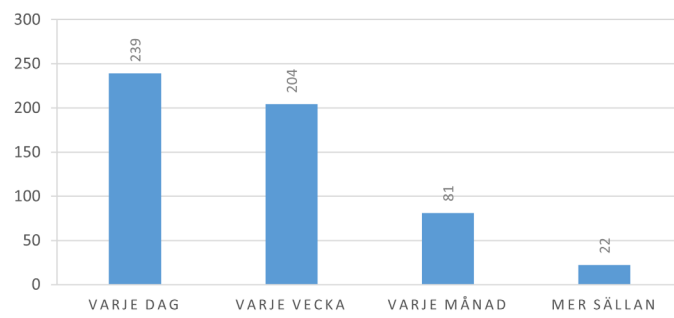
Totalt har 554 personer deltagit i dialogen med allmänheten. Av deltagarna är 57% kvinnor och 39% män. Alla åldersgrupper är representerade men det stora flertalet av deltagarna (84%) är mellan 26 och 75 år.

Dialogen tycks i stor utsträckning ha engagerat människor som bor nära och ofta besöker Östermalmstorg. Av deltagarna bor 47% nära eller intill Östermalmstorg. Ytterligare 30% bor på övriga Östermalm och 18% bor i övriga Stockholm. En majoritet av de svarande besöker Östermalmstorg varje dag (44%) eller varje vecka (37%) och 15% besöker torget varje månad.

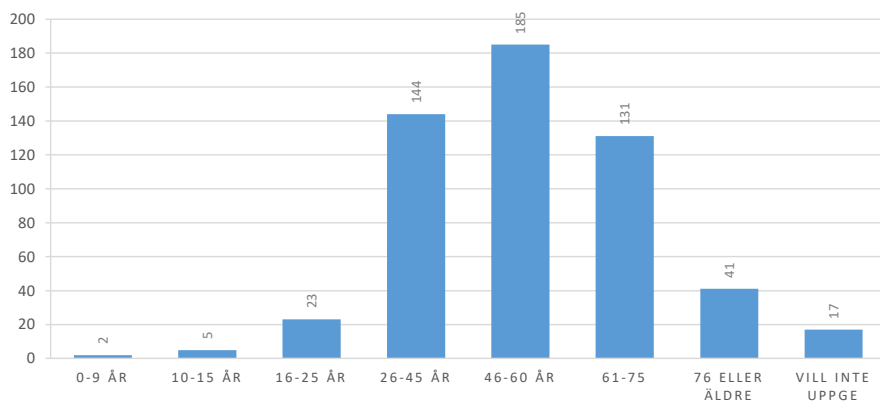
Vem är du?

Svarsfrekvens: 99,0%

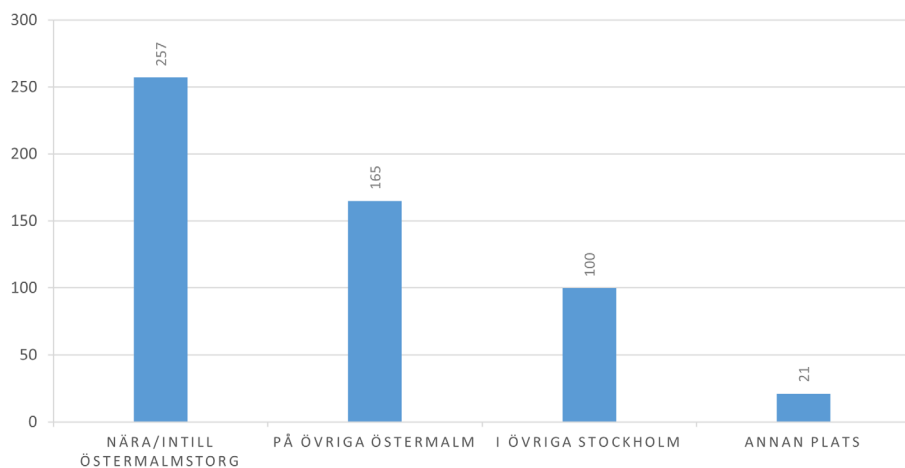
Hur ofta besöker du Östermalmstorg?

Svarsfrekvens: 98,0%

Hur gammal är du?

Svarsfrekvens: 99,0%

Var bor du?

Svarsfrekvens: 98,6%

Vad är viktigast för dig när det gäller Östermalmstorg?

Totalt svarade 545 personer (98,4%) på vad de tyckte var det viktigaste med Östermalmstorg. Av dem lämnade 81 personer frisvar. I genomsnitt valde deltagarna att fylla i 3,6 av alternativen i flervalsfrågan.

Många personer tycker att träd och blommor (63%) och torghandel (62%) är viktigast för torget.

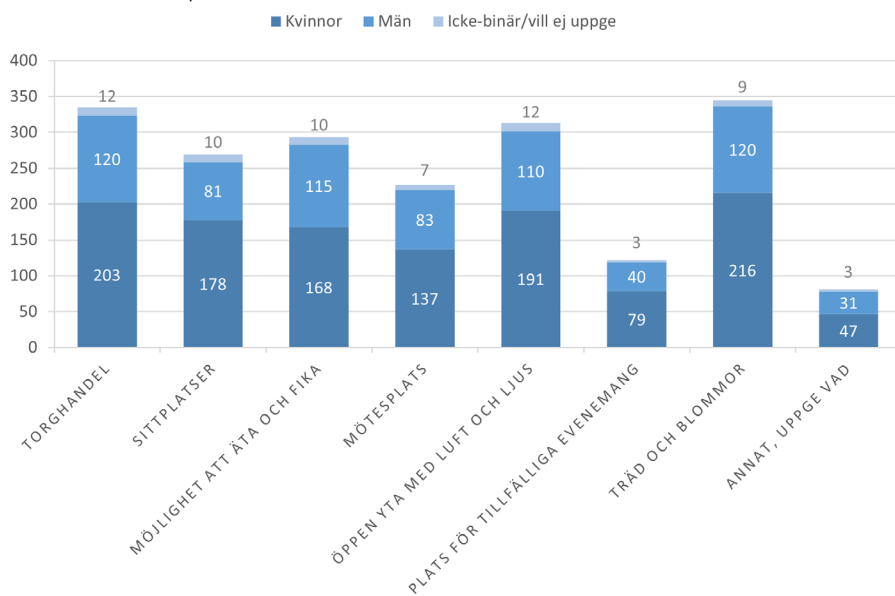
Under frisvaret lyfter flera personer att den tidigare utformningen och den befintliga markbeläggningen är viktigast. Den synpunkten återkommer under fler frisvarsfrågor.

Många anser också att restauranger och uteserveringar på torget är viktigt och lika många nämner vatten eller fontän.

I frisvaret är det flera personer som uttrycker mer detaljerade önskemål om vatten, träd, torghandel och sittplatser. Svaren nyanserar bilden och det framgår till exempel att en del önskar träd men ingen växtlighet i marknivå, medan andra önskar mer grönska som skapar mindre rumsbildningar på torget.

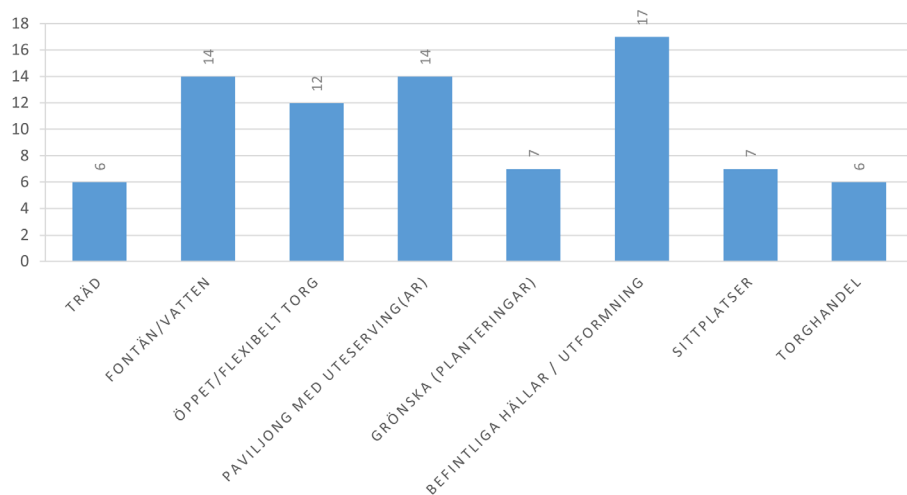
Vad är viktigast för dig när det gäller Östermalmstorg?

Svarsfrekvens: 98,4%

Annat, uppge vad

Svarsfrekvens: 14,8%

Kommentarer frisvar

Tabellen över frisvaren redovisar de vanligaste (>5% av de som lämnat frisvar) förekommande synpunkterna.

Paviljong med uteserveringar: 6 av 14 personer uttryckte önskemål om flera paviljonger på torget.

Fontän/vatten: 2 av 14 personer hade uttryckliga önskemål om en fontän i mitten av torget.

Övriga frisvar

Utöver de synpunkter som redovisas i diagrammet så fanns det önskemål om att:

- Bevara grillkiosken (4st)
- Ingen grillkiosk (2st)
- Ingen torghandel (2st)
- Markvärme (1st)
- Laddplats elbil (1st)
- Spel och lek (4st)
- Tillgänglighet (3st)
- Vacker stensättning (3st)
- Hålla mittaxeln fri (2st)
- Konst (2st)
- Ej öppen torgyta (1st)

Finns det något du tycker skulle öka trivseln och tillgängligheten på Östermalmstorg?

531 personer (96%) svarade på frågan ”Finns det något du tycker skulle öka trivseln och tillgängligheten på torget?”. Av dem svarade 359 (67,6%) ja och lämnade frisvar. 82 personer svarade nej på frågan och 87 svarade att de inte visste hur trivsel och tillgänglighet kan ökas på torget.

Många anser att restauranger och caféer med uteservering på torget ökar trivseln och argumenterar att det ger mer liv och rörelse. Många nämner den tidigare paviljongen, ”Lisa på torget”, som ett uppskattat inslag som man längtat efter sedan det slog igen portarna. En svarande beskriver det som ett ”Östermalms vardagsrum” där det alltid fanns möjlighet att träffa vänner utan att ha bestämt träff. Även torghandel anses som ett värdefullt inslag på torget och att det skapar liv och rörelse.

Belysningen lyfter många som viktig. Både att torget är väl upplyst och att det blir en vacker belysning. 14 personer anser att det är viktigt med trygghetsskapande åtgärder i form av kameror eller vaktpersonal på plats för tryggheten.

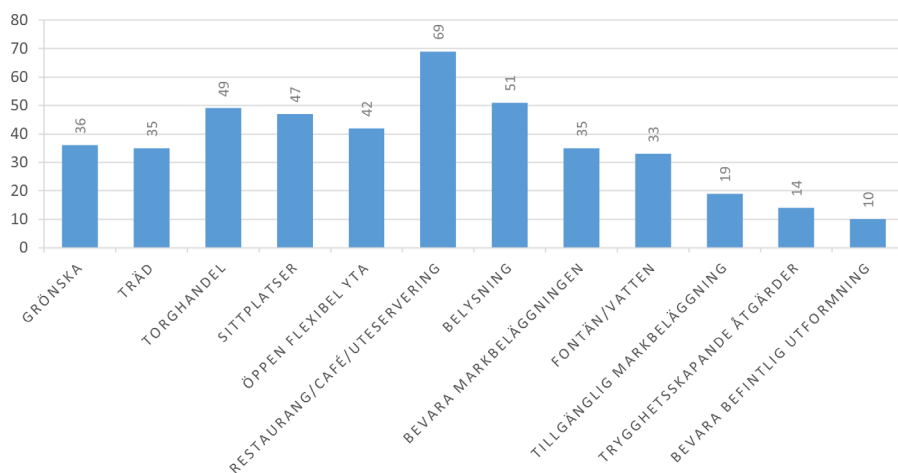
Sittplatser framhäver många som ett viktigt inslag för trivseln på torget och särskilt nämns möjligheten att sitta i solen på torgets norra sida. Träd och grönska nämns av många som viktiga för vistelsevärdena på torget liksom vatten eller fontän och att torget bibehålls som en öppen, ljus och flexibel yta.

För 19 personer är det viktigt att markbeläggningen blir tillgänglig. Ett antal personer lyfter fram att den befintliga markbeläggningen eller att den befintliga utformningen bevaras som viktig för trivseln. De synpunkterna återkommer under fler frisvarsfrågor i enkäten och en del deltagare har framfört de synpunkterna under flera frisvarsfrågor. Bäst överblick av hur många som anser det viktigt att bevara markbeläggning och/eller befintlig utformning får man i sista frågan. Se sida 8.

Övriga frisvar

Utöver de synpunkter som redovisas i diagrammet så tyckte även deltagarna:

- Begränsa biltrafiken (6st)
- Tillfälliga evenemang (8st)
- Viktigt med bra renhållning/papperskorgar (8st)
- Begränsa cykeltrafiken (6st)
- Önskar fler cykelparkeringsplatser (2st)

Eftersom antalet synpunkter som registrerats överstiger antalet unika svarande kan man inte genom att addera två av staplarna i diagrammet nedan sluta sig till hur många svarande som tyckte antingen A eller B. Flera svarande kan istället ha svarat att de tycker både A och B.

Finns det något du tycker skulle öka trivseln och tillgängligheten på Östermalmstorg?

Svarsfrekvens: 96%

Tycker du att det ska finnas ett inslag av vatten på torget?

547 personer (99%) av deltagarna i dialogen svarade på om de önskar ett inslag av vatten på torget. Av dem svarade 46,3% att de önskar ett inslag av vatten, 43,3% vill inte ha vatten och 10,4% svarade att de inte visste.

Av dem som svarade att de önskar vatten på torget lämnade 235 personer frisvar. Bland frisvaren finns både röster som tycker att ett inslag av vatten bör vara i form av en fontän, de som anser att det bör vara en liten damm och de som önskar en mindre anläggning i form av en dricksvattenfontän.

Det fanns ingen möjlighet att lämna frisvar och motivera varför man inte önskade vatten på torget. Många har därför valt att kommentera det under den sista frågan i formuläret.

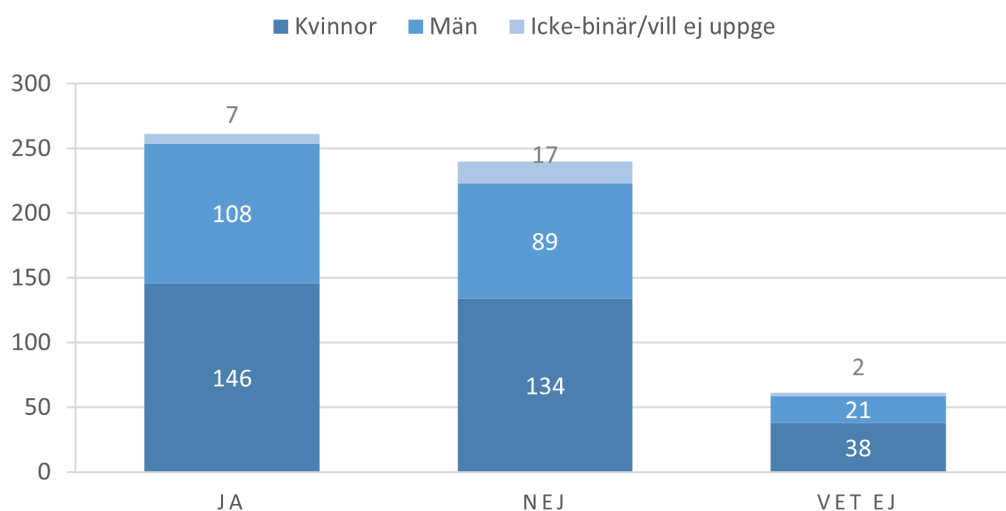
Nedan redovisas exempel på frekvent återkommande argument från frisvaren. Exempelen från de som inte önskar vatten är hämtade från frisvaren från sista frågan i enkäten.

Ja till vatten på torget

- Vatten ger mervärden
- Lugnande/rogivande/harmoniskt
- Vatten förbättrar luftkvaliteten
- Stockholm är en "vattenstad"
- "Mjukt" i kontrast till det hårda torget
- En fontän kan bli en naturlig mötesplats på torget
- Härligt/lugnande ljud
- Vackert och mysigt
- Vatten bryter ljuset på ett vackert sätt
- Hundar och barn kan bada
- Lockar fåglar och djurliv
- Som i europeiska städer, vatten och torg hör ihop
- Svalkande

Nej till vatten på torget

- Kommer endast vara i drift 1/4 av året
- Fördyrande
- Negativt inslag på torget när det inte är i drift
- Kitschigt och populistiskt
- Finns på Karlaplan med flera platser i närheten
- Passar inte på Östermalmstorg
- Vatten kräver massa teknik och verkar alltid strula, risk att det ofta är ur drift.
- Fult om det måste däckas över under vintern.

Tycker du att det ska finnas ett inslag av vatten på torget?

Svarsfrekvens: 99%

Har du förslag på hur tryggheten skulle kunna öka för dig?

317 personer (57%) av deltagarna i dialogen svarade på frågan ”Har du förslag på hur tryggheten skulle kunna öka för dig?”.

Många anser att restauranger och caféer med uteservering på torget ökar tryggheten. De svarande argumenterar att det ger mer liv och rörelse och fler ögon på platsen vilket ökar känslan av trygghet på torget. Även torghandel anses öka tryggheten på torget eftersom det skapar liv och rörelse. Totalt 74 personer (13%) anser att trygghetskapande åtgärder i form av polisnärvaro, väktare eller övervakningskameror skulle öka tryggheten på torget. Fördelningen är ganska jämn mellan de som önskar kameror och de som önskar närvaro av polis eller väktare.

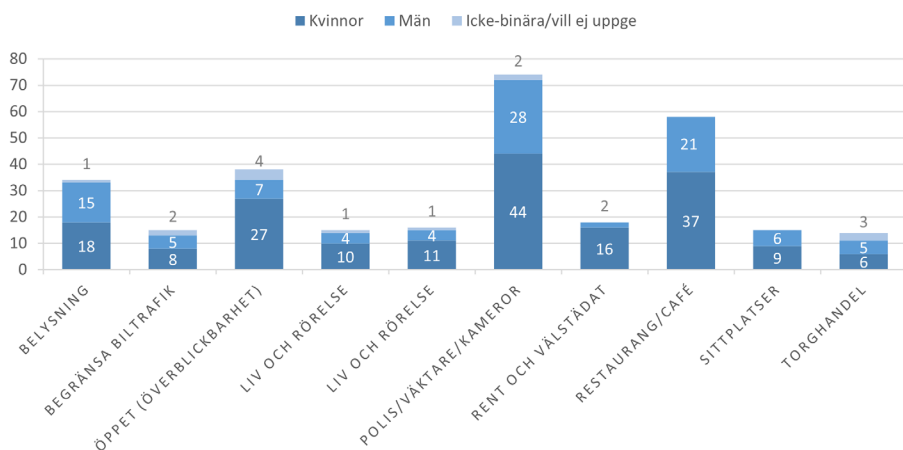
Belysningen lyfts som viktig för tryggheten. Många nämner också att det är viktigt att torget är en öppen yta med god överblick för ökad känsla av trygghet. En del av de svarande upplever torget idag som skrämmande och uttrycker sitt missnöje om råttor och stök på torget.

Begränsningar av biltrafiken och åtgärder för att begränsa eller tydligare organisera cykeltrafik och elsparkcyklar lyfts som önskvärda åtgärder för att öka trygghet och säkerhet.

Övriga frisvar

Utöver de synpunkter som redovisas i diagrammet så redovisas ett urval (>1%) av synpunkter och önskemål nedan:

- Begränsa organisera framkomlighet för cyklar och elsparkcyklar (6 st)
- Den kvällsöppna grillen ökar tryggheten (6 st)
- Grönska (11st)
- Ingen/begränsad torghandel (4 st)
- Tillgänglig markbeläggning (4 st)
- Mötesplats (7 st)

Eftersom antalet synpunkter som registrerats överstiger antalet unika svarande kan man inte genom att addera två av staplarna i diagrammet nedan sluta sig till hur många svarande som tyckte antingen A eller B. Flera svarande kan istället ha svarat att de tycker både A och B.

Har du förslag på hur tryggheten på torget skulle kunna öka för dig?

Svarsfrekvens: 57%

Är det något du skulle vilja lägga till?

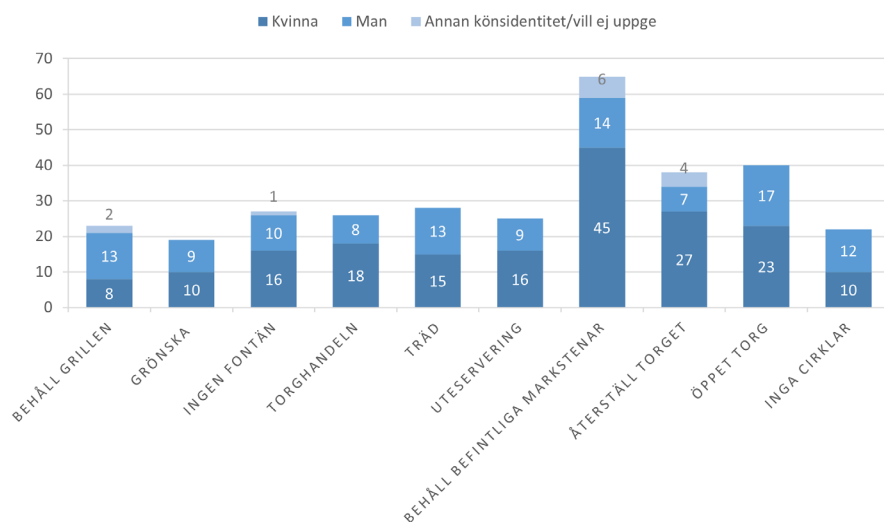
337 personer (61%) av deltagarna i dialogen lämnade egna synpunkter på frågan ”Är det något du skulle vilja lägga till?”. I arbetet med att sammanställa frisvaren har 528 olika synpunkter registrerats, det vill säga att ett flertal personer har i sina frisvar gett uttryck för mer än en synpunkt eller önskemål. I sammanställningen nedan redovisas de vanligast förekommande synpunkterna (>5%).

En del av svaren är kritiska till delar i förslaget som redovisades eller till förslaget i sin helhet. Det är kanske delvis ett resultat av att deltagare som är negativa till förslaget i högre utsträckning valt att formulera sina synpunkter i frisvar. Några är också kritiska till hanteringen av ärendet och processen.

86 personer (15,5%) av deltagarna i dialogen har uttryckt önskemål om att torget ska återställas som det sett ut förr eller att befintliga granithällar ska återanvändas. Av dem har 17 personer uttryckt både att de vill att befintliga granithällar ska återanvändas samt att torget ska återställas.

Argumenten i frisvaren om detta skiljer sig åt och det är inte självklart att de som önskar att granithällarna ska återanvändas tycker att det är lika viktigt att torget i övrigt återställs likt tidigare. Flera lyfter hållbarhetsaspekten eller tycker att den gamla markbeläggning är vacker. Få lyfter cirklar i markbeläggningen som något positivt.

Av frisvaren framgår också att 40 personer (7,2%) av deltagarna i dialogen tycker att det är viktigt med ett öppet torg.

Eftersom antalet synpunkter som registrerats överstiger antalet unika svarande kan man inte genom att addera två av staplarna i diagrammet nedan sluta sig till hur många svarande som tyckte antingen A eller B. Flera svarande kan istället ha svarat att de tycker både A och B.

Är det något du skulle vilja lägga till?

Svarsfrekvens: 61%

Fördjupning av frisvaren

23 personer (4,1%) av deltagarna i dialogen, lyfter grillkiosken som viktig för torget. Vid sidan av att de svarande tycker att maten är god och prisvärd så anses grillkiosken tillföra ett folkligt inslag på torget och att det är en plats för unga, och mindre köpstarka grupper att vistas på. En deltagare uttryckte det som att "det finns för många champagnebarer" i närheten av Östermalmstorg.

Det inkom en del klagomål om dålig lukt på torget. Dels från "avfallskvarnen", dels från en av restaurangerna runt torget.

Bland de som skriver om träd i sina frisvar anser 9 personer att de befintliga träden på torgets södra sida ska behållas. 8 personer anser inte att det passar med blommande träd på torg, medan 3 personer vill ha blommande träd.

Bland dem som skriver om uteserveringar nämner 5 personer specifikt att de önskar få tillbaka "Lisa på torget", lika många önskar i mer generella ordalag en paviljong med uteservering på torget och 5 stycken önskar ha flera paviljonger med uteservering på torget. 3 personer önskar uteserveringar kopplade till byggnaderna runt torget.

Övriga frisvar

Utöver de synpunkter som redovisas i diagrammet så redovisas ett urval (>1%) av synpunkter och önskemål nedan:

- Belysning (11st)
- Blommor (7st)
- Bondens marknad/loppis (7st)
- Klagar på dålig lukt (5st)
- Dela in torget i flera mindre rum (4st)
- Fontän (12st)
- Ingen torghandel på torget (7st)
- Kiosk/glasskiosk på torget (8st)
- Vill ha en klassisk/historisk stil på torget (9st)
- Konst (8st)
- Viktigt med en vacker markbeläggning (8st)
- Viktigt att hålla mittaxeln fri (7st)
- Vill ha offentlig toalett på torget (5st)
- Viktigt med bra renhållning (8st)
- Önskemål om sittplatser (15st)
- Viktigt med trygghetsskapande åtgärder (4st)

Summering och slutsatser

Totalt har 554 personer deltagit i dialogen. I enkäten fanns flera frisvarsfrågor och totalt inkom 1356 frisvar. Synpunkterna går isär och det finns många olika uppfattningar om hur Östermalmstorg ska förnyas.

Av dialogen framgår att en knapp majoritet önskar ett inslag av vatten på torget, men nästan lika många vill inte alls ha vatten. Synpunkterna går isär kring hur ett sådant vatten bör vara utformat, en del önskar en lite större damm på torget medan andra önskar en fontän eller en enkel dricksfontän.

Träd, torghandeln, en öppen och överblickbar torgyta samt tillgängliga och bekväma sittplatser framkom som det viktigaste för Östermalmstorg. Även möjligheten att fika och äta på torget lyfts i enkäten. Många personer uttrycker önskemål om paviljonger och uteserveringar.

Belysningen framhävs också av många som viktig för torget. Både för torgets gestaltning och som en åtgärd för att öka tryggheten på torget.

Frågor som har väckt extra stort engagemang är att många önskar polisnärvaro eller övervakningskameror för att öka tryggheten på torget.

Flera anser också att torget bör återställas till tidigare utformning och att befintliga granithällar ska återanvändas. En stor del av dem som uttrycker den synpunkten uttalar sig också kritiskt till cirklarna som motiv och anser också att det är viktigt att torget behålls som en öppen, ljus och flexibel yta.

Totalt nämner 15,5% av deltagarna i dialogen att torget bör återställas eller att befintliga granithällar ska återanvändas.

Att döma av svaren i dialogen finns det inget brett förankrat stöd för medborgarförslaget från Östermalmstorgs vänner. Enbart drygt en procent av deltagarna uttrycker stöd för det förslaget.

Stockholms
stad